

Can Bruguera

Dosrius

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Veïnat de Rimbles, 43 - Zona de Banyamars
Emplaçament: Situada en el límit amb el terme municipal de Mataró, a pocs metres de la Creu dels Planells
Alçada: 373m

Coordenades:

Latitud: 41.5785
Longitud: 2.43922
UTM Est (X): 453252
UTM Nord (Y): 4603131

Classificació

Número de fitxa: 08075-154
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Modern Popular
Segle: XVI-XVII
Estat de conservació: Bo
Protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Altres
Titularitat: Privada
Titular: Ref. Cad.: 08074A01300011

Fitxes associades:

[Can Vador Joanet](#)

[Can Bruguera](#)

Autoria de la fitxa: Adriana Geladó Prat
Data de registre de la fitxa: dc., 13/12/2017 - 01:00

Descripció

Masia aïllada formada per diversos cossos adossats que li proporcionen una planta irregular. El volum principal és rectangular, amb la coberta de teula àrab de quatre vessants i està distribuït en planta baixa i pis. La façana principal, orientada a migdia, presenta un gran portal d'arc de mig punt adovellat amb els brancals bastits amb carreus de pedra. Al seu costat hi ha un altre portal rectangular, amb els brancals bastits amb carreus de pedra i la llinda de fusta sostinguda amb permòdols. Al pis destaquen els tres finestres, emmarcades amb carreus, les llindes planes i els ampits motllurats. La façana de llevant compta amb el mateix tipus de finestres al pis. A les façanes de llevant i tramuntana hi ha adossat un volum rectangular amb coberta de teula àrab de tres vessants, organitzat en un sol nivell. A la part posterior de la masia hi ha un edifici més modern de planta rectangular, destinat a menjadors. Adossats a la banda de ponent del volum principal hi ha un sèrie de cossos adossats, entre els que destaca una torre de planta rectangular coronada amb merlets esglaonats. Tota la construcció presenta els paraments arrebossats i pintats.

Observacions:

Altres denominacions relacionades amb l'edifici: can Bruguera dels Planells.

Història

En l'actualitat, el límit entre els termes municipals de Dosrius i Mataró passa pel bell mig de la construcció. De fet, la part antiga de la masia està situada dins del terme municipal de Mataró, mentre que els menjadors del restaurant de la banda de tramuntana pertanyen a Banyamars. La primera referència documental directa de la masia la trobem en el fogatge de l'any 1553, on apareixen el nom "En Bruguera de les Planes" a les col·lectes de Valldeix (terme de Mataró). Tot i això, en l'anterior fogatge de l'any 1515, ja constava un Joan Bruguera. Posteriorment, en uns pergamins datats els anys 1568 i 1569, hi consta en "Jacobi Bruguera i Joanis Galçeran", com a representants de la Universitat de les parròquies de Sant Iscle i Santa Victòria i Sant Esteve de Banyamars. L'any següent, en un capbreu de les rendes de Dosrius i Banyamars datat l'any 1570, hi apareix en Salvador Bruguera com a propietari del "Manso Bruguera Planeís". Al mateix temps, la masia apareix novament documentada en una relació de masos del terme de Dosrius i Banyamars ("Individuació de tots los masos que componen lo terme y Parroquies de Dosrius y Banyamas ab las casas y terras que son continuades en lo de capbreu del 1570"). En aquest document hi torna a aparèixer en Salvador Bruguera dels Planeís, de la parròquia de Banyamars. Dins del segle XVII, la casa fou probablement reformada l'any 1626 (data gravada en una llinda). En el cadastre de l'any 1634 ja apareix amb el nom de Bruguera dels Planells. L'any 1663, la casa és ampliada i es construeixen nous annexos a l'edifici destinats al bestiar. Posteriorment, en una relació dels "Noms dels masos en que es componen les parroquies de Dosrius y Banyamars quan totes estan baix domini directe de la casa de marquès de Castelladosrius", datada al segle XVIII, hi consta el "Mas Bruguera Planells" i també el "Mas Bruguera de Manyans". A finals de segle, en una "Llibreta per passar a fer revista de terres y vinyes de Dosrius y Banyamars" datada l'any 1779, hi consta el topònim de "Bruguera dels planeís". Posteriorment, en les "Llibretes per cobrar lo reial cadastre de dosrius y cañamas del primer ters de 1786", i a les posteriors fins l'any 1792, hi apareix la "casa Miquel Broguera" (no queda clar que aquesta menció faci referència a la casa, donat que es podria estar referint a la masia de can Bruguera també). Finalment, en un llibre de registre de retolació de carrers i numeració de cases del quinquenni 1860-1865, en el Veïnat Rimbles núm.17, hi consta en "Jayme Amat" amb un edifici i tres habitants. Jaume Amat Valldejuli i Bruguera del Planells era l'hereu de can Bruguera dels Planells. Durant el segle XX, les referències de la masia continuen. En l'actualitat, l'edifici és la seu d'un restaurant.

Bibliografia

ALSINA, N.; CALONGE, R.; CUSPINERA, L.; JUBANY, M.A.; LACUESTA, R. (2005). Inventari del patrimoni històric, arquitectònic i ambiental de Dosrius. [Barcelona: Diputació de Barcelona, Ajuntament de Dosrius], Núm. Ref.: I.RR.41/121; I.RR.44/124. PUIG I GIRALT, Enric (2004). "Can Bruguera dels Planells. Una aproximació a la història del mas". *Duos Rios*, núm. 1, p. 50-63. SUBIÑÀ I COLL, Enric (2017). "Dosrius i Canyamars a l'edat mitjana. Una terra de pagesos". *Duos Rios*, núm. 3, p. 27.

